

Indstilling af journalisterne Mathias Friis, Astrid Fischer og Laura Marie Sørensen til Cavlingprisen 2021 for projektet "Det fatale plejehjemssvigt"

"Hvert mistet liv er en tragedie. Hvis færre bliver smittet, vil færre dø. Vi skal passe på vores ældre og mest sårbare."

Ordene er statsminister Mette Frederiksens. De faldt på et pressemøde i marts 2020 og indkapsler kernen i regeringens coronastrategi.

Alligevel kom der en markant overdødelighed, da smitten i slutningen af december 2020 og i januar 2021 spredte sig på plejehjemmene. Gennem seks uger døde 474 plejehjemsbeboere.

På den baggrund har DR-journalisterne Mathias Friis, Laura Marie Sørensen og Astrid Fischer med vedholdende arbejde i serien "Det fatale plejehjemssvigt" sat kritisk lys på, om regeringen og myndighederne under epidemiens anden bølge levede op til sine egne ord om at passe på de sårbare.

Journalisternes afsløringer viser, at lyntest af plejehjems personale flere gange blev droppet over jul og nytår, selvom regeringens egne sundhedsmyndigheder klart anbefalede, det skulle topprioriteres. Det har ifølge flere eksperter kostet menneskeliv, fordi lyntest kunne have stoppet smittet personale i døren.

Afdækningen har blandt andet vist, at Sundhedsstyrelsen før jul omskrev sine anbefalinger, efter de havde haft kontakt med kommunernes interesseorganisation, KL. At lyntest-biler, der kunne teste over 10.000 hver dag, stort set holdt stille i perioden.

Og selv efter statsministeren på pressemøder i Statsministeriet meldte ud, at regeringen havde besluttet at indføre lyntest på plejehjem, droppede Sundhedsministeriet en konkret plan om netop dét. Alligevel fortsatte statsministeren med at fortælle befolkningen, at lyntestene kom.

Alle medier har dækket corona, men ingen har som teamet systematisk afdækket svigtet omkring plejehjemsbeboerne. Ved omhyggeligt at kortlægge offentlige udtalelser og sammenholde dem med oplysninger fra interne dokumenter har de skildret et begivenhedsforløb, der har været uafviseligt, selvom regering og myndigheder ikke selv har ønsket at lægge det frem.

Ved stædigt at holde fast i historien har journalisterne skridt for skridt været i stand til at afmontere myndighedernes bortforklaringer. I månedsvis og under stort pres er de fortsat deres afsløringer.

Arbejdet baserer sig blandt andet på omfattende aktindsigter, baggrundssamtaler med centrale aktører og interviews med plejehjemsansatte. Gennem stærke interviews med pårørende har holdet samtidig tydeliggjort de konsekvenser, som bureaukratiske beslutninger har for rigtige menneskeliv.

Afdækningen har ført til en række samråd i Folketinget og bidraget til, at et flertal i Folketinget nu har iværksat en undersøgelse af covid-19 og dødsfald på plejehjemmene.

Journalisterne har med serien "Det fatale plejehjemssvigt" vist, hvorfor det er strengt nødvendigt at lave kritisk, undersøgende journalistik midt i en sundhedskrise. Det er ikke kun afgørende for, at myndighederne lærer af egne fejl. Det kan også være et spørgsmål om liv og død.

For dette initiativrige og talentfulde arbejde fortjener Mathias Friis, Astrid Fischer og Laura Marie Sørensen Cavlingprisen 2021.

Mvh
Thomas Falbe